

gjøre dette i en halv Time; men jeg tvivler meget paa, at den lovgivende Magt i den næste halve Time vilde blive færdig med Behandlingen af et saadant Lovforslag. Nei, der maa en Lovbestemmelse til, hvorved der foregaaer en Forandring i Folkekirkens Lovgivning med Hensyn til dette Punkt, og man maa for Alting vogte sig for ikke, hvad der er steet saa hyppigt under disse Forhandlinger, at sammenblende den evangelist-lutheriske Kirkes Forfrister med den danske Kirkes Forfrister. Enhver, der kjen-der Tid til, hvorledes det har sig med den evangelist-lutheriske Kirkes Forfrister, vil see, at i ethvert evangelist-lutherisk Land er der i mangfoldige Punkter forskjellige Bestemmelser, og vi skulle holde fast ved dem, vi have; vi skulle holde fast ved den evangelist-lutheriske Kirke, saaledes som den er hjemlet for den danske Folkekirke. Men nu vil jeg tænke mig, at man kunde overspringe denne formelle Hindring — formelle, saaledes som den ærede Rigsdagsmand meente — at man kunde tage denne virkelige Hindring bort, saa kommer der en anden Omstændighed til, som efter min Overbeviisning vil gjøre det umuligt for Rigsdagen at vedtage et saadant Endringsforslag. Maa-ster vil den ærede Rigsdagsmand ogsaa her sige, at den Bestemmelse, jeg nu skal nævne, kun er en formel Hindring, men om han ogsaa vil sige det, og selv om den virkelig havde denne Charakter, maatte der dog en ganske anderledes lang Tid til, for at forandre den, end Tilfældet var med den Bestemmelse, jeg nylig nævnte, — det er, at den danske Folkekirke ikke vil — og det er en Bestemmelse, der er vedligeholdt uafbrudt hos os — aabne Plads for nogen Præst i den danske Folkekirke, med mindre der gives Folkekirken Sikkerhed for, at denne Præst vil lære overeensstemmende med den danske Folkekirkens symboliske Bøger. Det er Noget, der maa finde Sted i Folkekirken, naar man ikke ganske vil opløse dennes Væsen; det er saa fornødent for den, som for ethvert religiøst Samsund dog at have nogle Regler, der kunne holde sammen paa det Hele. Denne Garanti for, at der af Folkekirkens Præster vil blive lært i Overeensstemmelse med Folkekirkens Bekjendelse, ligger i

den Præsteed, som skal aflægges efter den gjældende Lovgivning. Men en Candidat, ordineret under de Forhold, som Endringsforslaget forudsætter, kan ikke komme til, efter den danske Folkekirkens Lovgivning, at aflægge denne Eed (Modsigelse), han kan ikke komme til at aflægge denne Eed, naar man ikke vil gaae over til at paastaae, at den præstelige Stilling — og det vil man vist ikke — som dette Lovforslag gaaer ud paa at indrømme, skulde være en kongelig præstelig Stilling, skulde være et kongeligt Embede; thi Eden er affattet saaledes, at den kun kan aflægges af den, der bestikkes som kongelig Embedsmand til et geistligt Embede. Deri ligger en Hindring, som for Tiden er uovervindelig; skal der skee en Forandring i saa Henseende, maa det være ved andre Foranstaltninger, og jeg skal henlede Opmærksomheden paa Noget, som netop vil vise, at det ikke vilde være saa let, som den ærede Rigsdagsmand meente, at rydde Hindringerne tilside. Den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle) betragtede den Præsteed, hvorom jeg taler, som en saadan, som Mange ikke med frelst Samvittighed kunde aflægge, og denne Omstændighed har ogsaa bevirket, at der tidligere har været Forslag til Forandring i den; men fra hvilken Side man end tager det med den kirkelige Lovgivnings Forfrister, saa er det min fulde Overbeviisning, — og det er ikke som Jurist, som den, der vil hænge fast i Formen, men det er som den, der mener, at den bestaaende Lovgivning skal respecteres —, at kun den lovgivende Magt kan forandre dem.

Rettelser i Rigsministerens Foredrag:

Sp. 2026, Lin. 16 f. o.: „Værdien“ læs: „Værdiforhøielsen“

i Villes Foredrag:

Sp. 2077, Lin. 12 f. n.: „Undersøgelser og Betænkninger“ læs: „Betæneligheder“, hvorefter Sætningen lyder saaledes: „Sa ganske vist, Betæneligheder kunne vi have havt nok af, og Handlinger kunne vi i høj Grad trænge til“